

STORTINGET

Representantforslag 68 S

(2019–2020)

fra stortingsrepresentantene Espen Barth Eide, Else-May Norderhus og Åsmund Aukrust

Dokument 8:68 S (2019–2020)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Espen Barth Eide, Else-May Norderhus og Åsmund Aukrust om oppnevning av et offentlig naturrisikoutvalg

Til Stortinget

Bakgrunn

Endringer i natur og tap av biologisk mangfold henger tett sammen med klimaendringer og påvirker vilkårene for og risikoen ved økonomisk virksomhet. FNs naturpanel (IPBES) har dokumentert at verden mister natur og biologisk mangfold i svært høyt tempo. Samtidig er mer enn 3/4 av den isfrie landoverflaten påvirket av menneskelig aktivitet. Naturpanelet har videre estimert at tap av natur og forringelse av økosystemer koster verden mer enn 10 prosent av verdens samlede bruttonasjonalprodukt hvert år. World Economic Forums Global Risks Report fra 2020 sier at ødeleggelsene av naturlige økosystemer, vannmangel og luftforurensning utgjør større trusler enn risikoen knyttet til aksjebobler, korrupsjon og terrorangrep. Tap av naturlig flomvern, tap av ferskvann, tap av fruktbar jord, skog og pollinering, som igjen påvirker den globale matsikkerheten, utgjør stor økonomisk risiko både nasjonalt og globalt. Ifølge FNs klimapanel (IPCC) ligger inntil 30 prosent av løsningen på klimakrisen i menneskets bruk av naturen.

Forslagsstillerne foreslår å nedsette et offentlig utvalg som skal vurdere naturrelaterte risikofaktorer og deres betydning for norsk økonomi, herunder finansiell stabilitet. Utvalget vil arbeide etter samme modell som klimarisikoutvalget ledet av Martin Skancke.

Forslagsstillerne mener at utvalget må ta hensyn til at konsekvensene av naturtap, og av globale tiltak for å motvirke eller tilpasse seg naturtap, kan ha ulike tidsforløp. Der det er relevant, bør utvalget se hen til at norsk økonomi også står overfor risiko som følge av andre forhold enn tap av natur og endringer i politikk knyttet til forvaltning av naturen.

Forslagsstillerne mener utvalget skal legge vekt på særtrekk ved norsk økonomi og norsk næringsstruktur, men også at slike særtrekk endres over tid. Det vil være nærliggende å undersøke hvordan et utvalg av andre land nærmer seg problemstillingene rundt naturrelaterte risikofaktorer. Forslagsstillerne mener at utvalget i sitt arbeid også kan hente inn faglige innspill fra relevante nasjonale og internasjonale ekspertmiljøer.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

Stortinget ber regjeringen nedsette et offentlig utvalg som skal:

- Vurdere hvordan en mest hensiktsmessig kan analysere og fremstille naturrisiko på nasjonalt nivå.
- Identifisere antatt viktige globale, naturrelaterte risikofaktorer og vurdere deres betydning for norsk økonomi og finansiell stabilitet.

- Vurdere eventuell metodikk for at private og offentlige virksomheter, herunder finansinstitusjoner, skal få et faglig grunnlag for å kunne analysere og håndtere naturrisiko på best mulig måte.

11. februar 2020

Espen Barth Eide

Else-May Norderhus

Åsmund Aukrust